XXVIII
MAR
in
Germ.

4. 4. 228

K. L

Digitized by Google

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

SCIPIONIS
MARANTÆ
MESSANENSIS
EXPOSTVLATIO
IN
BARTHOLOMÆVM GERMONIVM pro antiquis diplomatibus, & codicibus manuſcriptis.

MESSANÆ
ApudDOMINICVM TARINVM.

Præſidum Authoritate.

[library stamp]

Qui accuſat inſtrumentum de falſo, & non probat, punitur tanquam falſarius. Paulus de Caſtro in l. jubemus, Cod. de probationibus.

Digitized by Google

MARCHIONI

JOSEPHO

URSIO

Patricio Bononienſi

VIRO NOBILISSIMO

SCIPIO MARANTA

S. P. D.

NIhil utilius, nihil ſalubrius Reipublicæ eſt, tum ad recte inſtituendos animos, tum ad pacem, felicitatemque comparandam, quam hominum detegere ſententias, & opiniones, quæ veritati repugnant, illaſque penitus profligare, atque falſitatis convincere: Hinc evenit, ut non ſolum ab illis abhorreant, qui

a 2 pro-

propriis ingenii viribus res perpendere non valent; verum etiam qui falſis prænotionibus adducti illas veras exiſtimant, vel quod ab ineunte ætate, quæ fons eſt errorum, a magiſtris hauſerunt, vel quod ab aliis laudatas ſentiunt. Quamobrem cum cognoviſſem a quibuſdam, qui jurare ſolent in verba magiſtri, laudari, probarique libros Germonii; hanc Expoſtulationem in vulgus emittere non dubitavi, qua propalam fierent, quæ Antiquitati adverſa pronunciavit Germonius, quæque hominum ſocietatem, hiſtoriam, fidem publicam, ipſamque Religionem evertunt. Verum mihi diu cogitanti cui dono darem hunc libellum, Tu in mentem veniſti, celeberrime VRSI, literarum decus, ac noſtræ ætatis ornamentum: nam te Itali noſtri vo-

cant

cant hominem doctiſſimum , optimum civem , literarum præſidium , atque fautorem . Tu enim clariſſimos viros convocaſti in domum tuam , quæ omnibus apertiſſima eſt, & perhoſpitalis , ut continuos cum illis inſtitueres ſermones de excellentioribus , ac ſingularibus ſcientiis, obſcuriores , & penitiores ſententias Platonis, Ariſtotelis, Demetrii, Longini , aliorumque præſtantiſſimorum Græcorum enucleando , atque illuſtrando; quantumque fructum ex hiſce lucubrationibus perceperis , ſatis demonſtrant, quæ Tu,Italos homines propugnando adverſus Bohourſium, & Trevoltianos illos Heroas , explicaſti

——————*chartis*
doctis, Juppiter, & laborioſis.

Quare Tu Italorum unus quod ad

di-

dignitatem Italiæ maxime pertineret, proſpexiſti, & conſuluiſti; Tu eorumdem conatus graviſſimis, & firmiſſimis argumentis infringendo, confidentiæque facile occurrendo, in antiquum locum honoris illam reſtituiſti. Quæ cum diligenter attenderem, liquido perſpexi, quantum jure merito Itali viri ampliſſimis laudibus Te ornaverint, tuoſque libros magna cum admiratione, & voluptate exceperint. Quibus de cauſſis tibi quicquid hoc libelli eſt do, dicoque, Deumque rogo, ut Te quam diutiſſime ſervet incolumen, ac domum tuam cumulet felicitate. Vale vir doctiſſime.

CLAU-

CLAUDII MONTERCHII TARENTINI V.C.

Epiſtola

AD AUCTOREM.

Claudius Monterchius Scipioni Marantæ S. P. D.

COgor præter morem, Scipio clariſſime, harum literarum initium ab excuſationibus auſpicari, quod nempe tam ſero tuis VI. *Kal. Aprileis ad me datis reſpondeam. Cave hoc obſervantiæ erga te meæ vitio vertas; ſed potius tribue temporum viciſſitudini, quæ noſtrum illud commercium dudum abrumpens, vetat nos abſentes alternis colloquiis oblectari. Quantis itineribus Epiſtola tua huc tandem advenerit, me tibi narrare non refert, qui ſcis rerum cauſſas, & meam in te voluntatem nullis unquam calamitatibus & diſſidiis labefactandam*

jam pridem agnoſcis. Legi ſemel atque iterum ſumma voluptate quæ ſcribis de noſtræ hujus miſeræ ætatis hominum religioſorum præfracta audacia, qui ſpretis omnis modeſtiæ, & prudentiæ legibus in vulgus emittere non erubeſcunt ſcripta flammis abolenda, adprobantibus præſidibus ſuis, atque etiam plaudentibus: quæ tamen, ſi ſaperent, tenebris damnarent & auctorum temeritatem debitas pœnas, pro munere ſuo, luere cogerent. Putabamus Harduinum eſſe unicum poſt hominum memoriam, qui maximo omnium ſcandalo ſacræ & profanæ antiquitati dirai manus injeciſſet, cum ecce geſtientibus ſociis in ſcenam venit Germonius; alter plane Harduinus, ſi dementiam & faſtum hominis ſpectes: ſi vero eruditionem conſideres, Harduino longe quidem diſſimillimum. Et tamen, ſi Deo placet, Romæ non deeſt, ut audio, homo quidam (doctorem Muſſipontanum appellant) qui Germoniana ſcripta cedro digna eſſe prædicat, nolentibus etiam diſtribuit, ut

faſti-

faſtigii, quo nunc literæ in Galliis florent, vel hinc ſpecimen habeant. Etenim vir magnus & modeſtiæ ſingularis Germonium Galliæ literatis omnibus præſtare ſacramento affirmat: quod ut facilius credatur, frequenter ingeminat, Germonium ſibi operam dediſſe. Bene ſit tanto magiſtro, qui talem diſcipulum efformavit, qualem propriis ejus coloribus & penicillis in Expoſtulatione tua graphice delineas, optime Scipio. Doctoris illius jam nomini parco. Sed niſi ipſe ſibi conſuluerit, erit ſane, qui ipſi conſulet. is enim ille eſt, qui undequaque corradit excerpta librorum, qui pro partium ſtudiis vituperari, vel laudari debent in Diario Trevoltiano. Sed ad noſtra veniamus. Expoſtulationem tuam in Germonium exoſculatus ſum, in qua hominis machinationes detexiſti, quid inde periculi Chriſtianæ religioni immineret, palam faciens. Rerum ſummam acu, ut ajunt, tetigiſti: nec dubitandum quin lateat multorum conjuratio ad omnem antiquitatem

ever-

evertendam ; ut recentibus tantum ſcriptoribus locus detur . Siquidem Harduinus Græcos & Romanos pleroſque Scriptores ait eſſe ſuppoſitos ; Patres etiam præcipuos noſtræ religionis interpretes , atque in his Juſtinum fere totum , & Origenem contra Celſum ; Sacræ item Scripturæ primigenios fontes Hebraicos & Græcos, ut patet ex ejus operibus , per Hæreticos Batavos hoc ipſo anno recuſis . Germonius vero idipſum affirmat de veteribus chartis , inclinante latinitate exaratis ; de Sanctorum Patrum codicibus , quos corruptos eſſe contendit . Quid ergo jam ſupereſt ? Nihil ſane , niſi ut veterum ſcriptis omnino contemptis (quod quidem vellent) recentioribus tantum ſuis operam demus . Tu hoc argumentum graviter , ut cetera , proſecutus es ; mihique arrident mirifice quæ de Archivis & Bibliothecis publicis & privatis diſſeris . Ego vero Commonitorium noſtrum in Germonium jam totum abſolvi , & jam edidiſſem , niſi curæ familiares animum

meum

meum alio traxiſſent. Brevi tamen, ut ſpero, id peragam. Neceſſe fuit in plures libros illud dividere ob rerum copiam: etenim omnes Germonii libellos examinare placuit, & ejus ignorantiam, ſuperbiæ non ferendæ conjunctam, funditus excutere. Hinc videbis ſummam hominis imperitiam in re chronologica, & geographica, patefactam. In hiſtoria Francica omnino hoſpitem demonſtro, & auctores, quos citat, non ſolum non legiſſe, ſed neque unquam vidiſſe; unde ejus pudenda plagia emergunt, in plures claſſes diſtincta. Videbis magnum Diſceptatorem in ætatibus auctorum adſignandis immaniter peccaſſe; aliquando duos & tres in unum ridicule confudiſſe: ut ſupinas alucinationes ſuas tegeret, per avia & devia erraſſe, præpetibus pennis mendaciorum & cauillationum elatum. Quia vero non ſemel eum ab aurea latinitate laudari intellexi, in hoc eodem argumento fuſius verſari libuit: quare oſtendi Germonium artis grammaticæ,

ortho-

orthographiæ, & ſermonis latini penitus rudem, innumeris ejus mendis coacervatis, non quidem typographica oſcitatione ſemel admiſſis, ſed ab auctore ipſo ſæpe numero repetitis: quæ quinquaginta ſaltem claſſes conſtituent. Ejus quoque ſingularis modeſtiæ plura ſpecimina in unum congeſſi; antilogias item plurimas ipſis ejus verbis expreſſas; pericula denique ex ejus ſyſtemate religioni & ſacræ traditioni imminentia. Præterea licet clariſſimus Lazzarinus ſe ab ejus calumniis & dicteriis ſtrenue defenderit, placuit ejuſdem & Gatti epiſtolas fuſius propugnare. Lazzarini Defenſionem, egregiam ſane, ab erudito viro Cajetano Lombardo editam, ad te mitto. Crede mihi, amicorum integerrime, ſine horrore me legere non potuiſſe Germonii deliria in ordinem monaſticum, & majorum ſacra monumenta: meque hac tempeſtate centies memoria repetiiſſe quod blaterat de triginta annorum poſſeſſione: quo nihil ſtultius, nihil injurioſius Eccleſiis,

ſum-

ſummis Principibus, *& ipſi Sedi Apoſtolicæ excogitari poteſt*, *ut perſpicies ex ipſo opere noſtro. Interim fac edas quamprimum Expoſtulationem hanc tuam*; *& ſiqua in re operam meam tibi profuturam cognoveris*, *eadem pro arbitratu tuo utere*. *Vale*.

Dabam Tarento III.Kal.Julias MDCCVIII.

Errata ſic corrigito

Epiſt. nuncupatoria in fine Incolumem
Pag. 7. lin. 6. *reperiatur*
25. 18. Eclogæ
39. in marg. *Lindavienſ.*

Cum libros tuos perlegiſſem, Bartholomæe Germoni, nihil aliud abs te cogitatum, nihil aliud ſuſceptum comperi, niſi ut in ſummam invidiam adduceres clariſſimum Mabillonium, Benedictini Ordinis virum, qui tibi tuiſque adſentatoribus morum ſanctitate, atque doctrina longe præſtabat; illum inſimulando, tanquam falſorum diplomatum defenſorem, eundemque identidem vocando *calumniatorem*, *obtrectatorem*, *cœca maledicendi libidine percitum*, *ſuſpicionibus leviſſimis plus æquo indulgentem*; quanquam Tu initio per ſummam nequitiam ſpeciem ſimulatæ laudis oſtentares. Confidebas enim, Te, quaſi eſſes homo diſertiſſimus, & ad dicendum paratiſſimus, facile, immo cum laude, poſſe hanc cauſſam

To. II. pag. 331. 333. 345. 334.

To. I. p. 1.

adverſus Benedictinos ſuſcipere; illos tanquam ubique gentium falſarios, & injuſtos bonorum poſſeſſores denunciando. Quæ cum legiſſem, non mediocriter miratus ſum, Te, hominem religioſi Ordinis, adeo Inſtituti quod profiteris immemorem fuiſſe, adeo perfricta fronte omnes modeſtiæ, ac honeſtatis leges fregiſſe. Nam quæ tanta in te fuit audacia? quæ tanta temeritatis vis? ut Tu unus tantum virum, tantumque Ordinem irridendum, objurgandumq; ſuſciperes? qui furor? qui ſpiritus te impulit? quæ neceſſitas te adegit, ut de diplomatibus leges ferres, vel, ut verius dicam, pertubares, everteres artem diplomaticam? Dicis,
To.1.p.1. ita *poſtulabat ſtudiorum meorum ratio*. Verum, Germoni, ſtudia tua potius poſtulabant, ut Priſcianum, Deſpauterium legeres;

Rhe-

Rhetoricen Suarii, atque Pomel ſcripta memoriæ mandares, adoleſcentulis tuis deinceps enucleanda; quam ut artem ſecernendi diplomata vera a falſis tractares. Nam quæ eſt in Te cognitio hiſtoriarum? quæ peritia in evolvendis, legendisve diplomatibus, vel perluſtrandis Archivis, cum nulla Te vidiſſe fatearis? Tu enim n.3.p.28.196.
nihil aliud tuis in libris feciſti, quam ampliare dubitationes, quas Mabillonius ſibi ipſi objecerat; eas veluti crambem recoctam nobis identidem obtrudens. Qua de re admirabilis fuit tua confidentia & audacia, in eum ſenem ſcribere velle, quem omnes Galli, immo tota Europa propter ejus ſuaviſſimos, atque optimos mores, divinumque ingenium certatim amarunt, ut nunc nomen ejus maxime colunt, ac venerantur. Sed dicam, Germoni, quæ violen-

tia, quæ inſania te egit, ut librum Mabillonii carperes, famam ejus proſcinderes, atque lacerares? fuit conſilium, fuit conjuratio tuorum adſentatorum, quibus ſummum in primis ſtudium eſt alienas laudes, præcipuorum maxime, & præſtantiſſimorum virorum clanculum, per ſe, per emiſſarios corrodere, & concerpere. Illi enim Benedictinos odio pluſquam Vatiniano proſequuntur, cũ videant illos, doctrina ac ſanctitate claros, magna cum laude emendatiores edere libros Sanctorum Patrum, qui Græca, Latinaque in Eccleſia floruere, innumeraque illuſtrare ab aliis non tentata. Argumento ſunt turbæ, quas gregales tui Romæ excitarunt. Quos enim lapides non moverunt, ut Opera Sancti Auguſtini a Benedictinis edita proſcriberentur? qui inſidioſi rumores in vulgus non

ſpar-

ſpargebantur de Benedictinis? quantum tunc fuit hominum potentium ſtudium? quæ diligentia? qui libelli edebantur? ſed, o bone Deus, quis tandem fuit machinamentorum finis? quis triumphus veſter? proſcripti fuere a Sede Apoſtolica libelli calumnioſi. O præclaram accuſationem veſtram! O felicem hominum diligentiam! diſturbatæ ſunt quas excogitaſtis inſidiæ, compreſſa ferocitas, fracta audacia, & loquacitas retardata. Putas ne, Germoni, nobis obſcura eſſe, quæ nuper etiam moliti eſtis, ut eadem editio Sancti Auguſtini damnaretur? quod profecto eveniſſet, niſi ſecretos conatus viri pii, & doctiſſimi infregiſſent. At quod majus, & manifeſtius hoſtilis animi tui exemplum adverſus Benedictinos habemus, quam ubi affirmas, illos dedita opera uſos eſſe in edi-

tione Sanċti Auguſtini codici-
To. 11. p. 390. 400. 366. bus Corbejenſibus a Gotheſcalco vitiatis? illos adulteratam a Felice Orgelitano hæretico lectionem Sanċti Hilarii admiſiſſe? O miſer Germoni, cum re, tum hoc ipſo, quod non ſentis, quam miſer ſis! quæ tanta in Te vanitas, tanta levitas fuit, ut Tu unus, omnium facile omnibus rebus infimus, haſce editiones, cura virorum præſtantium, acerrimique judicii factas, ſuggillandas, deſpiciendas putares? qua fronte Monachos Benedictinos, ut corruptores codicum criminaris? ſcilicet ut renovares impias hæreticorum calumnias, qui codicum corruptionem Monachis, præcipue Benedictinis toties tribuerunt? audi, Germoni, verba
Tract. de Auct. Patr. p. 80. Riveti Calviniani: *Sed quid a multis retro ſæculis non auſa eſt Monachorum audacia? qui cum*

fere

fere in cryptis ſuis Sanctorum Patrum labores, nondum typographica arte inventa, aut poſſiderent, aut deſcriberent, tantam ſibi licentiam uſurparunt, ut vix jam reperietur codex aliquis, qui manus eorum impuras effugerit. Audi hanc alteram Kimedoncii calumniam, tua non leviorem: *Teſtes appello paſſim tot Monaſteriorum per Papatum bibliothecas, in quorum quibuſdam ipſemet vidi Monachos audacter admodum falſarias manus intuliſſe Scriptoribus Eccleſiaſticis; integras ſententias, & paginas totas obliterando, immo integris ternionibus, & libris exciſis auctores indigne caſtrando*. Hæretici poſthac dicent; ut de Franciſcanis, qui Ambroſium Pariſiis ediderant, doloſe & ex ingenio Franciſci Junii, pronunciavit Rivetus; *ſi tale quid* Bene- *lib. 11. de ſcript. Aut. c. 6.*

A 4 dicti-

dictini *Pariſienſes* (*Franciſcani* dicebat Junius) *auſi ſunt*, *quid in ſimilibus Romæ actum ſit*, *aut quotidie agatur*, *divinare promptum eſt*. Poſthac Hæretici teſtimonium tuum in medium protrahent ; libros tuos laudabunt ; cum per calumniam petere volent editiones Auguſtini, & Hilarii a Benedictinis adornatas. O maximum crimen, in Eccleſia Catholica nunquam antehac auditum ! o impudentiam non ferendam ! o impium hominis ſenſum ! non commoveris, Gersoni, Hæreticis, hoſtibus noſtræ Religionis, anſam te præbuiſſe Catholicos calumniandi ? non te pudet illorum antiquas criminationes adverſus nos confirmaſſe ? quam laudem tibi inde ſperabas ? numquid illam, quam adeptus es ſcribens adverſus Mabillonium ? Equidem fateor me, poſtquam libel-

libellos tuos evolvi, magnopere ſtomachatum eſſe, Te Benedictinos tanquam falſarios, Te archiva omnia, & præcipue Dionyſianum, tanquam falſorum diplomatum officinam infamaſſe; Te animo mirum in modum infenſo ergà ſodalitium adeo ſanctum, omnique honore digniſſimum, id conatum eſſe, ut traduceres viros de Religione, de bonis moribus, de litteris benemeritos; qui Romanam Eccleſiam ad ſummum culmen perduxere; qui ſcientias in Occidente barbaris ſæculis conſervarunt; qui juvenes optimis moribus, doctriniſque imbuerunt, meliori methodo ac alii nunc quidem faciunt. Hoc ne eſt Benedictinos homines *præcipuo cultu a pueris venerari*? hæcne eſt *obſervantia*, quam dicis Te habere *nobiliſſimæ Sancti Benedicti familiæ*? To. 11. p. 431.

liæ ? ſcilicet Benedictinos notare ut corruptores codicum, ut falſarios ? hoc ais *honeſte*, *ſine ulla*
To. 1. p. 4. *invidia*, *ſine ulla offenſione* contendere ? hoc dicis *inveſtigandæ veritatis ſtudium* ? debebas ſaltem, ſi modo *actu interno*, & *formali homines diligere* Te non te-
diſp. 1. de præc. char. neri putabas ex Suareſii ſententia, Religioſiſſimos viros palam non criminari? hoc ne eſt dici Jeſuitam, nempe diſcipulum Chriſti? neſcin'
Baſil. in Mor. p. 284. ὅτι ἀπόδειξις τῶν τοῦ Χριϛοῦ μαθητῶν ἡ ἐν αὐτῷ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη *certiſſimum argumentum, aliquos eſſe Chriſti diſcipulos, ſi mutuo ſe diligant*. Audi ipſiusmet Chriſti teſtimonium: ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐϛε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις *in hoc cognoſcent omnes, quia diſcipuli mei eritis, ſi dilectionem habueritis ad invicem*. Tu vero ab his rebus quam longe abis, dum pios

viros

viros maledictis oneras, calumniis, jurgiis impetis. Hoc, Germoni, ais homines diligere? hoc præceptum Chriſti perficere? hoc eſt Chriſti diſcipulum dici? Te potius dicas diſcipulum Suareſii, Dicaſtilli, Eſcobari, Hurtadi. Nonne ſuccenſeres, Germoni, & merito ſuccenſeres, ſi alii Te, tuosque appellarent Confucianos, corruptores, non diplomatum, ſed Ethices, & Religionis Chriſtianæ, ſycophantas; perniciem bonarum literarum, *perturbationes in utraque politia, multas lites, diſſidia, contentiones, æmulationes inducentes*? vel *ſeipſos commendantes, & alios vituperantes, humiles elatos, dulces calumniatores*? ergo quidni etiam alii tibi ſuccenſeant, cum Benedictinos notas, ut corruptores codicum, & diplomatum? At id me fefellit, & opinionem meam. Vos revera eſtis di-

ſci-

ſcipuli Chriſti, nam mutuam charitatem erga vos habetis, calumniis vos non impetitis, candide inter vos agitis, probatis veſtrorum ingenia, mores, titulis non parcitis, vobis non detrahitis; ſed cur idem aliis non facitis, quod veſtris? An quia non ſunt *ingenia Aquilæ, turbæ Phoenicum, ſocietas Angelorum*? Verum quid plura de animi tui ingenuitate, de mentis tuæ moderatione? hæc miſſa facio, ut de diplomatibus verba faciamus. Dic, Germoni, quantis ſophiſtices principiis tuos libros inſperſiſti? quanto Pyrrhoniſmo illos cumulaſti? negabis fortaſſe Te eſſe Sophiſtam, Te eſſe Pyrrhonæum. Dic ſodes quid ſit ſophiſtam eſſe? ignoras? dicam ego ex Ariſtotele: Sophiſtæ eſt φάσκειν ἐροτᾷν μάθειν βουλόμενον *dicere ſe interrogare, ut diſcere velit*. Tu ſane Sophiſtarum princeps,

ceps, & coryphæus jure dicendus; nam cum Mabillonium reprehendis, affirmas Te non reprehendere, ſed *inveſtigandæ veritatis ſtudio* interrogare. Si eſt Sophiſtæ τὸ λαμβάνειν τὸ ἐν ἀρχῇ *ſumere quæſitum initio poſitum*, quis inficiabitur Te eſſe ſophiſtam? etenim ſi ego tibi proferam diploma aliquod, cui ſit ſigillum, chirographum, orthographia illius ſæculi, Tu reſpondebis ſuſpectum eſſe; quia *diplomata vera a falſis non poſſunt ſecerni ex ſigillo, ex chirographo, ex orthographia*: quia *ipſa ſua vetuſtate ſuſpectum erit*; vel illi *vitium* poteſt *ineſſe*, quod *nobis lateat*. Nonne hoc eſt principium petere? ad quæſitum initio propoſitum recurrere? ideam veri, vel falſi diplomatis ignorare? Si eſt ſophiſta, qui tranſit ab eo, quod eſt verum κατά τι *ſe-*

Ariſtoteles de Soph. Elen. p. 283. edit. Par.

Ariſt. ibidem p. 285.

cun-

cundum quid ad verum ἁπλῶς *ſimpliciter*, captioſa certe erit iſta argumentatio, qua tuam probare To. II. p. 847. contendis ſententiam: *Multa diplomata, quæ Labbæus, Dubletus, & Mabillonius in medium protrahunt, ſunt falſa, igitur neceſſe erit reliqua eſſe dubia, & ſuſpectæ fidei*. Quis bubulcus argumentaretur ſtupidius, quam Tu, divine, ut tibi videris, Dialectice? poſtulo mihi reſpondeas, homo vehementi præditus ingenio. Erit ne vera hæc argumentatio? Æthiopes dentes habent albos, igitur reliquo corpore ſunt albi. Hæc eadem erit veriſſima ſecundum tuæ dialectices principia: multi libri Sanctorum Patrum ſunt ſuppoſiti, igitur neceſſe erit omnes eſſe ſuppoſitos, vel dubios, vel ſuſpectos. Omnem rem exemplo expediam: Tu huic argumentationi facilem præbebis aſſenſum: Liber Ambro-

ſio adſcriptus *De Filii divinitate adverſus Arianos* eſt Vigilii Tapſenſis; liber hactenus Auguſtino adſcriptus *De Eccleſiaſticis dogmatibus* eſt Gennadii Maſſilienſis; vel, ut de Hieronymo loquar, liber *De virginitate ad Demetriadem* eſt Pelagii; cetera ergo Opera Ambroſii, Auguſtini, Hieronymi erunt ſuppoſita, vel ſuſpectæ fidei. Vide in quos ſcopulos illidis! quibus obrueris tempeſtatibus! οὐ γὰρ ταὐτὸν εἶναί τέ τι, καὶ εἶναι ἁπλῶς *non enim idem valent eſſe aliquid tale, & eſſe ſimpliciter*. Nunc Pyrrhoniſmi Te poſtulabo. Si Pyrrhonæus eſt qui de omnibus dubitat, qui omne criterium recte judicandi deſtruit; Tu quidem es Pyrrhonæus; nam affirmas *nullæ, ut nunc res ſunt, videntur haberi poſſe notæ, quibus priſcorum ſæculorum autographa ſincera a falſis certo ſecernantur*. Præterea To. 1 pag. 42.

di-

dicis,etſi nihil vitii appareret in diplomatibus,*non idcirco conſequens eſt chartam eſſe veram, ac legitimam. Quid enim ſi alia inſint vitia, & nobis lateant?* Hæc mihi, Germoni, in mentem revocant, quæ Gellius de Pyrrhonæis affert

Lib 11.c.5. his verbis: *judicia rei cujuſque, & ſinceras proprietates negant poſſe noſci, & percipi*; vel cum ajunt *omnium rerum fidem veritatemq; mixtis confuſisque ſignis veri, atque falſi incomprehenſibilem videri*. Tu ne latum quidem unguem ab ipſorum methodo deflectis, cum dicis, diplomata vera cum falſis ita eſſe commixta, ut vera a falſis ſecerni, atque noſci non poſſint. Si enim a Pyrrhonæis quæratur an nix ſit frigida, ſol ſit calidus: illico reſpondebunt, tales quidem eſſe videri, quia illa frigida, hic vero calidus apparet. Ita quoque ſi Te, Germoni, interrogem;

rogem;

rogem : etſi nihil vitii appareat in diplomatibus, diplomata erunt ne vera, an falſa? continuo reſpondebis, licet quidem vera appareant, nihilominus poſſunt illis *ineſſe vitia, quæ nobis lateant*. Negabis nunc has dubitationes eſſe Pyrrhonæas? quanto melius dixiſſes, Te ſcribere de Arte evertendi diplomatum veritatem, quam *de Arte ſecernendi antiqua diplomata vera a falſis*, ſi nullum diploma ex tuis principiis verum cenſeri poteſt! fortaſſe,ut lectori fraudem faceres (nam tibi ſemper mos eſt involucris, & fucis mentem tuam abſcondere) dicis, ſolum tibi in animo fuiſſe ad examen revocare quæ Mabillonius ediderat, non vero artem ſecernendi diplomata vera a falſis peſſundare. O hominis calliditatem! dic pſeudole, ex quibus diplomatum veritas conjici, proba-

To. 1. p. 78. 43. 49. 65. rive poteſt? ex chirographis? Tu negas. Ex papyro? Tu dicis caducam fuiſſe, neque tandiu duraſſe, ut ad nos perveniret. Ex ſcripturæ forma? Tu aſſeris falſarios potuiſſe illam ſimulare; vel quæ fuit tunc temporis, diſſimilem, contrariamve eſſe ab ea, quæ nunc eſt in diplomatibus. Nempe video Te omne criterium, omne judicandi inſtrumentum evertere. Dic denuo, poteſt ne hac eſſe major Pyrrhonæa dubitatio? *An chartæ illæ, quæ videntur antiquæ, reipſa antiquas* To. 11. p. 36. *eſſe conſtet, neque ex illarum numero, quas falſarii ad verarum ſimilitudinem confinxerunt*. Hoc ego dico Pyrrhoniſmum, has ajo dubitationes Pyrrhonæas, ſcilicet Pyrrhonæorum more *οὐδὲν ὁρίζειν nihil definire*. Illud etiam te ſemper delectat, Mabillonio male loqui ſecundum *χαρακτῆρα* Pyrrhonæo-

næorum, cum ejus opus *vanum* laborem vocas, cum temeritatis, audaciæ, illum *novæ artis inventorem*, inſimulas. Hæc erant notæ a Pyrrhonæis inuſtæ dogmaticis. Illi enim *ματαιπονίαι* vocabant horum ſtudium, hiſce crimen *ὀμήσιος προπετείας* inurebant. Verum, Germoni, nunc Te fortius urgebo. Si vero diplomata *non poſſunt probari* ex *ſtilo*, ex *ſigillo*, ex *chirographo*, ex *ſcripturæ forma*, ex *orthographia*; quomodo Tu ipſorum falſitatem deprehendis ex ſtilo, ex orthographia, ex ſigillo? ſi nulla eſt ars dijudicandi diplomata vera a falſis, qua arte Tu homuncio dijudicas falſa eſſe diplomata Merovingica, Carolovingica? Hæc eſt illa tua diſceptatio *ingenioſa*, *&* *elegans*, *nec parum rei diplomaticæ lucis allatura*, ut prædicat mancipium tuum Raguetus. O

 ele-

elegantem, o ingenioſam diſceptationem, qua rei diplomaticæ tenebræ offunduntur! O fortunatam, cui Raguetus, decus Galliæ, calculum ſuum adjungeret! dignam, quam Trevoltiani illi probi homines, quibus eſt theſaurus in lingua ſitus, ut quæſtum habeant male loqui melioribus, ſtultis vero benedicere, laudibus ad cœlum tulerint, defenderint! hi enim cum Reverendo Patre de Vitry, cum Pucharto, aliiſque tuis adſentatoribus Te inſtar numinis habent, Te ubique concelebrant; in Te ſpes illorum ſunt omnes, dum faciunt, ut tu princeps quam maxime inter Scriptores excellas, tibique primas in dicendo, in judicando partes concedunt: unde recte tibi illam Timonis laudem ad Pyrrhonem tribuere etiam deberent

Μοῦ

Μοῦνος ἐν ἀνθρώποισι θεοῦ τρόπον ἡγεμονεύων.

Tuum nunc eſt, Germoni, judicium illorum ſuſtinere. Verum mihi nunc reſpondeas velim, a quonam hanc artem dubitandi didiciſti? an a Pyrrhone? ab Arceſilao? a Zenone? a Chryſippo? dices: ab his quidem, & ab aliis, quos domi habeo egregios Ariſtotelæos, Ægidium Eſtrix, & Parkerum: ſi enim his licuit de rebus divinis dicere, *homines inculpate dubitare poſſe de iis myſteriis, quæ credenda proponit Eccleſia. Religionem Chriſtianam eſſe evidenter credibilem, non evidenter veram*: cur conceſſum non ſit in rebus humanis, ſcilicet in diplomatibus, affirmare, *non eſſe certam artem ſecernendi diplomata vera a falſis? diplomata vera non poſſe probari ex ſtilo, ex chirographis, ex orthographia, ex papyro?*

Eſtrix diat. de Fide p.38. Parker. in Theſi Anglo-lond. ann. 1695. con. 8.

Te. II. p. 29.

ro? eſſe ipſa ſua vetuſtate ſuſpecta? O monſtra! o deliramenta pluſquam anilia! illi culpandi ſunt de illa diſputandi ratione, qua divina omnia in dubium revocarunt; Tu vero quia humana: utrique vere appellandi ματαιόλογοι, φρεναπατοῦντες *vaniloqui*, *mentem decipientes*. Vere vobis aptari poſſent quæ Tatianus Sophiſtis Ethnicis exprobravit, illorum ſophiſmata appellans ϛωμύλματα χελιδόνων μυσεῖα *argutas nugas*, *hirundinum muſæa*. An neſcis, Germoni, litigioſam artem, & Sophiſticen a Patribus, tanquam arma gentilium, tanquam illis peculiarem ſcientiam, fuiſſe vituperatam? Si legiſſes quæ illis opponit Clemens Alexandrinus, tuis etiam opponi poſſe cognoſceres. quid? hoc ſcripturæ dictum οὗτοι οἱ τὰ κατάρτια κατασπῶντες, καὶ μηδὲν ὑφαίνοντες *iſti ſunt, qui funicu-*

nicu-

niculos trahunt, & nihil texunt. Verum nos, Germoni, in Te non ſolum culpam conferimus, quia methodum Sophiſtarum, & Pyrrhonæorum es ſectatus; ſed quia res, & ſententias hauſiſti ab Hæreticis, noſtræ Religioni infenſiſſimis, calumnias illorum adverſus Benedictinos maximo plauſu excipiens. Ecce ſententia tua, *vetuſtiſſima inſtrumenta eſſe ipſa ſua vetuſtate ſuſpecta*. Ecce illa Marshami Heterodoxi *caute intuendæ ſunt ejuſmodi chartæ, quæ fidem habent minorem, quo majorem præſeferunt antiquitatem*. En quomodo Tu cum Marſhamo convenis. Non Te pudet, Ordini religioſo addictum, in hominis hæretici ſententiam ire, qui, ſicut Tu, Benedictinos infamavit? convenire cum homine, qui ab ipſiſmet Heterodoxis proſcribitur? cum homine, qui pro-

To. 11. p. 29.

In propyl. ad Monaſt. Anglic.

phetiam Danielis ad Antiochum, non vero ad Chriſtum retulit? qui Hebræorum ritus non a Deo inſtitutore, ſed ab Ægyptiis impie derivavit? Nec horreſcis contra Mabillonium ſentire cum Hickeſio heterodoxo Anglo? cum Simonio, quem Hæretici, & Catholici damnant? cum Simonio, qui totus plenus eſt calumniarum in Ordinem Monaſticum? Verum hæc eadem, immo longe majora pronunciavit Harduinus ſodalis Germonianus omnia antiquitatis monumenta inſectans; omnia naſo ſuſpendens. Quæres fortaſſe, Germoni, ubi hæc Harduinus dicat? quis hæc referat? teſtem habeo certiſſimum Richardum Simonium, quem tu laudas. En verba: *incredibile, ac ſimile portenti eſt, quantam falſorum ſcriptorum ſegetem de rebus tum ſacris, tum prophanis execranda, & deteſta-*

To. 3 p. 14.

In Epiſ. Crit. p. 123.

teſta-

teſtabilis una quædam, ut cœteras ſileam, ante omnes fere quingentos annos officina effuderit. En aliud paradoxum impiumque dictum ejuſdem Harduini: *ſufficere pro conſervanda Religione verſionem vulgatam, & Concilium Tridentinum*; quaſi fontes Hebraici, & Græci, e quibus vulgata verſio manavit; & Sancti Patres, quibus innititur Tridentinum, nullius ſint pretii? En aliud paradoxum circa Authores Ethnicos: *ſincera eſſe monumenta ex omni Latina antiquitate hæc ſola Tullium, Plinium, Maronis Georgica, Flacci ſermones, & epiſtolas*. quidni etiam Maronis Eclogha, & Flacci Odæ? Illud etiam mirum eſt, quod dicit de Cenotaphiis Piſanis a Noriſio illuſtratis: *illa ab aliquo ſat ſtrenuo artifice conficta*. O Pyrrhonæorum officinam! O audaciſſi- Di num. Herod. p. 60.

ciſſimi hominis phreneticam vocem! audi nunc, Germoni, graviora, quæ idem tuus Harduinus
p. 182. prodidit. In Chronologia ſacra hic autumat prophetiam Danielis de ſeptuaginta hebdomadibus, (o blaſphemiam ! o hominis ſtultitiam !) cum Porphyrio, Chriſtianæ Religionis hoſte acerrimo, & cum Marshamo illo tuo, non reſpicere *ad literam* adventum Meſſiæ, contra Chriſtianorum omnium perpetuum conſenſum. An hæc paradoxa non putas Germoni? an non impia, ſceleſtaque dicta, & blasphemias? An ne talia non effutit etiam, cum ſomniat *duos*
p. 127. Danieles, & *geminum* Habacuc ?
p. 284. vel cum negat Johannem Apoſtolum in inſula Patmos, imperante Domitiano, Apocalypſim ſcripſiſſe, eandemque eſſe ſignum futuri Eccleſiæ ſtatus? in ea enim eſt opinione, ut credat ſub Nerone

ne ſcriptam eſſe, & Hieroſolymæ excidium illam reſpicere. Hunc etiam Tu, Germoni, poſt Marshamum imitaris, inque ejus ſignis ponis fixa pedum veſtigia: immo in id adducor, ut credam, hunc fuiſſe e numero *trium* veſtræ *ſocietatis eruditorum virorum*, qui tuos libellos adprobarunt. O confeſſum judicum præclarum! o dignitatem judicii admirandam! nunc, ut redeat unde diſceſſit oratio, quid eſt cauſſæ, Germoni, cur antiqua diplomata falſa ad nos pervenerint, vera non pervenerint? Jam te urgebo propius. Cur charta, in qua vera diplomata ſunt conſcripta, fuit caduca; illa vero, in qua falſa exarata, non fluxilis, non caduca? cur tineæ ſolum vera corrupere, falſa non corrupere? cur in tabulariis vera direpta, cremata ſunt, falſa non direpta, non cremata? cur Tu uni potius, quam alte-

alteri hoc privilegium concedis ? rapidus fluvius eſt hic,non hac temere tranſiri poteſt.Si verum eſſet, *diplomata antiquitate ipſa eſſe ſuſpecta*, ſuſpecta etiam cenſenda forent innumera monumenta, quæ in Eccleſia Ravennenſi tempore Juſtiniani ſunt exarata ? ſuſpecta quamplurima diplomata membranacea Regum Langobardorum, quæ in Eccleſia Lucenſi, quæ in Ambroſiana ſervantur. Hæc enim *antiquitate ipſa* tibi erunt *ſuſpecta*, inde etiam, quia in phylira, in membrana ſunt conſcripta : ſuſpectæ tot vetuſtiſſimæ Pontificum Epiſtolæ, tot antiquiſſima Regum, Imperatorumq; diplomata, quæ Archivum tenet Romanum. Immo neceſſe erit, ut falſi vel ſuſpecti ſint antiqui codices manuſcripti ; cum ipſi codices ſint chartæ in unum redactæ, ſicut inſtrumenta etiam ſunt *tomi*

char-

chartarum ; ut illa vocat Gregorius Turonenſis. Spurius ergo erit Virgilii codex in Vaticana bibliotheca adſervatus, qui quartum ſuperat ſæculum ? vel qui Regia in bibliotheca ſervatur paullo inferiorem ætatem contingens ? ſpurii codices Scripturæ, Conciliorum, Sanctorumque Patrum, qui ex antiquiſſimis manuſcriptis ſunt deprompti, & exſcripti ? quî tandem durare potuit codex antiquiſſimus Aviti Viennenſis Epiſcopi, in phylira ſcriptus, quo uſus eſt Jacobus Sirmondus veſter ? quî fieri potuit, ut ad nos pervenerit vetuſtiſſimus Ambroſianus Joſephi Hebræi codex, in papyro etiam conſcriptus? etenim ſi Tu, Germoni, rejicis diplomata, quia *vetuſtate ipſa ſuſpectæ ſunt fidei*, neceſſe eſt ut etiam antiquis codicibus manuſcriptis fidem abroges. qua propter

lib, 10 cap. 12.

ter, te judice, nauci poſthac erit authoritas vetuſtorum codicum, ad quos, tanquam ad ſacram anchoram, Patres confugiebant in controverſiis contra Hæreticos: ergo infirmum, nulliusque ponderis tibi cenſendum erit argumentum Sancti Auguſtini contra Manichæos, qui plurimis locis affirmabant Scripturas eſſe vitiatas a Catholicis. Quid ad hæc Auguſtinus? illos arguit *vetuſtiorum exemplarium veritate*: *multorum codicum vetuſtiorum collatione*. Sed ſi doctrinam Germonii illi cognoviſſent, facile dediſſent reſponſum, facile ſubterfugium inveniſſent. Si vero Tu cum Vaſqueſio libens, ut puto, dices *Auguſtini veſtigiis non eſſe inſiſtendum*; Tertullianum tibi producam, Auguſtino longe antiquiorem. Hic eodem argumento compellavit Marcionem ſæculo III., ac

Lib. 13. contra Fauſt. c. 16. Ad Hier. ep. 82.

T. 2 diſp. 123. c. 4. num. 39.

ac Auguſtinus Manichæos quincto ſæculo compellavit. Adverte, Germoni, animum ad hæc Tertulliani verba: *Ego meum* (Teſtamentum) *dico verum, Marcion ſuum: Ego Marcionis adfirmo adulteratum, Marcion meum. Quis inter nos determinabit, niſi temporis ratio, ei præſcribens authoritatem, quod antiquius reperietur, & ei præjudicans vitiationem, quod poſterius revincetur*. Scito, Germoni, Gregorium admonuiſſe Narſen Comitem, ut *vetuſtos* codices *ejuſdem ſynodi* (Epheſinæ) *requirat, & illic videat, ſi quid tale invenitur*; videlicet ſi inveniret Adelphium, Savam, ceteroſque in illa damnatos. Scito Marcum Epheſinum in Concilio Florentino convictum, qui ſententiam quandam Sancti Baſilii in codices fuiſſe illatam, & intruſam aſſerebat.

Adv. Marc. l. 4. c. 2. p. 503.

L. 5. Ep. 14.

bat. Scin' quomodo? adductus fuit *liber antiquiſſimus, ita ut ſecundum judicium plurimorum, qui viderunt, viſa antiquitate videtur ſcriptus ultra annos* 600. Recordere, Germoni, quod Tu ſcripſiſti, nempe Hincmarum deprehendiſſe falſitatem in codice Sancti Auguſtini Regi oblato, ex collatione quamplurimorum codicum, ex variis civitatibus, ac monaſteriis collectorum. En quomodo antiquitate veritas codicum comprobatur. At vero Tu ais, diverſam eſſe rationem inſtrumentorum, quæ in publicis tabulariis adſervantur, atque illorum, quæ ex privatis ſcriniis depromuntur; nam illa authoritate publica *ſemper adſervata ſunt, & omni carent ſuſpicione.* Probe animadvertimus quam fucate, quam ex inſidiis rem tuam moliaris: videlicet tuæ ratiocinationes eo tendunt, ut

In Actis Con. Flor edit. Rom. p.213.

Tom.1.p.336.

ut inſtrumenta etiam e publicis tabulariis educta evertant. Quî vero rogas? quia tabularia publica magis quam privata obvia ſunt: quia illa ex privatis, ut plurimum, ſunt compacta, & compoſita. Præterea, ſi, Te judice, magiſtratuum literæ, ſi edicta ipſa falſata ſunt, cur tabularia publica omni carent ſuſpicione? Si codices in publicis bibliothecis corrupti ſunt, ut Tu narras de codice Sancti Hilarii, cur etiam inſtrumenta ibidem falſari non potuerunt? eadem enim eſt ratio de codicibus, ac de inſtrumentis; nam hæc chartis etiam conſtant, & tineis, & incendio obnoxia ſunt. Si vero aſſeris codices, qui in publicis adſervantur bibliothecis omni carere ſuſpicione, qui vero in privatis ſuſpectos eſſe, ut de inſtrumentis opinaris, Tu de recta via declinas: nam eadem authoritate

fruuntur codices, qui ex bibliotheca Vaticana, Bodlejana, vel Regia, ac qui ex Chiſiana, Barberina, Colbertina eruuntur. Neſcin' Hincmarum Remenſem Archiepiſcopum coram Rege Carolo, coram Epiſcopis, qui in Synodo apud Sveſſiones convenerant, falſitatis conviciſſe codicem Sancti Auguſtini Regi oblatum, collatione facta cum codicibus, qui de pluribus civitatibus., ac monaſteriis allati ſunt? En Germoni, quomodo codices monaſteriorum (quorum tabularia ex tua ſententia privata ſunt) eandem authoritatem habuere, ac codices, qui ex civitatibus ſunt allati: cur vero eadem ratio non erit de inſtrumentis, quæ in publicis adſervantur tabulariis, ac de illis, quæ ex privatis depromuntur? Dices magnum eſſe diſcrimen inter inſtrumenta, & libros: *nam*

quod

quod ad libros attinet, cum multa ipſorum exemplaria haberentur, nec omnia ſimul perire poſſent; facile fuit ex uno exemplari percunte aliud exſcribere de novo, & in deperditi locum ſubſtituere. Jam vero de veteribus diplomatibus nihil tale fingi poteſt: cujuſque enim diplomatis autographum raro geminum eſt, fere ſemper unicum; hocque reparari, ſi ſemel perierit, non poteſt, nec aliud, niſi adulterinum in ejus locum ſupponi. T. 1. p. 19.

Verum plura illa librorum exemplaria undenam ab initio exſcripta fuerunt? nonne ex ſingulis primis autographis? cur vero illa ſingula prima librorum autographa eandem ſortem pati non potuerunt, quam diplomatum prima autographa paſſa eſſe contendis? anne primis librorum autographis mures, & tineæ par-

cebant? anne illorum charta caduca, & fluxilis non erat juxta, ac charta diplomatum? anne falſariis erat intacta? Si vero, ut jam oſtendimus, codices in monaſteriis adſervati inculpatam habent authoritatem; cur inſtrumenta autographa, ibidem adſervata, illa carebunt? Ego ante, Germoni, te ſapere cenſebam nimio pluſquam Thalem, verum nunc hiſce tuis diſtintiunculis ſtultior es barbaro Potitio. Si Pyrrhoniſmus tuus locum haberet, quænam fuiſſet Archivorum authoritas in Eccleſia Africana, Romana, Remenſi? utique Tu de inſtrumentis ibi adſervatis dixiſſes, vel diceres illa ſuſpecta eſſe, quia *nulla eſt ars ſecernendi diplomata vera a falſis*: quia *inſtrumenta antiquitate ipſa ſunt ſuſpecta*, illiſque ineſt *vitium*, *quod nobis lateat*; vel quia *falſarii illa*

In Coll. Can. Eccl. Afr. Anaſ. Bib. de vit. Pont. p. 22. 25. Flodoa. hiſt. Rem. p. 538.

adul-

adulterare potuerunt . Non ne hoc eſt Archiva omnia profligare , clariſſimoſque viros, qui ad Chartaria appellaverunt , irridere, carpere ? Te judice fruſtra Hieronymus contra Rufinum ſcripſiſſet de Epiſtola Anaſtaſii Papæ, *ſi a me fictam ſuſpicaris , cur eam in Romanæ Eccleſiæ chartario non requiris* ? immerito Joſephus Archivorum cauſſa Tyrios , Babylonios commendaſſet . Supervacaneus fuiſſet Diodori, & Herodoti labor improbus in conquirendis, perluſtrandiſve Gentium Archivis, ut hiſtoriam contexerent, efformarent. At vident, Germoni, docti, & pii homines quo tendat hæc tua oratio : nimirum omnem fidem, & authoritatem antiquis detrahere conaris, ut recentiores quoſdam laude cumules , & ſolos in pretio habendos ſuadeas. Idcirco codices in ſuſpicio-

Apol. in Rufin.

Con. Apion. l. 1. p. 1042, 1043.

cionem falſitatis adducis. Vulgata enim eſt quorumdam hominum ſententia, recentiores antiquis eſſe præferendos, vel in tractandis morum regulis, vel in explanandis dogmatum veritatibus. Verum nullus eſt vir cordatus, qui tibi facile aſſentiatur, cum tot indicia non ſanæ mentis præfers: omnibus enim manifeſto compertum, atque deprehenſum eſt, quantum damnum hiſtoriæ, & antiquitati ſit futurum, ſi diplomatum veritas, & authoritas corruat: nam labefactatur jus publicum, & privatum, hiſtoria omnis mediæ ætatis, antiquitas omnium familiarum, omnia demum turbantur, atque miſcentur. Quare etiam, atque etiam Te moneo, Germoni, ut exemplum Papebrochii peritiſſimi Jeſuitæ tui conſecteris, & imiteris. Hic cum legiſſet librum Mabillonii de Re Diplo-

plomatica continuo a ſententia ſua deflexit, publicam palinodiam cecinit, nec erubuit veritatem agnoſcere, Mabilloniumque rogare, ut ſi *res poſtulaverit audacter teſtaretur, quam totus in ſuam ſententiam iverit*. Quidni Tu quoque id ipſum agis? Sequare itidem monitum Maximiliani Raſleri etiam ſodalis tui, qui Conrigium hæreticum jure notavit *quod viros plane innocentes tam turpiter, & ignominioſe coram eruditis traduxerit*. Ille enim, ut Tu, Benedictinos labe adulterandi diplomata inſperſerat. Non Te pudet, hominem ſimulatorem pietatis, diutius in hoc errore verſari, cum ſentis, quæ ſit hominum querela de fronte tua, de machinationibus tuis? An ſtultum duces, ſententiam, cogitationemque priſtinam, re melius perſpecta, immutare? habes exemplum Pa-

In Defenſ. Diplom. Lindavien.

pe-

pebrochii. Hoc ego quidem cupio Te facturum: quod ſi feceris, ut mea fert opinio, pro mea perpetua cupiditate tuæ dignitatis retinendæ & augendæ, quod tibi acerbum moleſtumque hactenus dixi, in laudem tuam convertam, Teque poſthac dicam ſapientem, ingenuum, moderatum, immo omnium noſtræ ætatis, cum ſinceritate, tum omni literarum genere ornatiſſimum; non vero callidum, audacem, confidentem amplius Te denunciabo.

Digitized by Google

0C5649486

Digitized by Google

Digitized by Google